

Autisme **STU**

Liv & Bolig

Formål og indhold

Særlig Tilrettelagt
Ungdomsuddannelse
ved Autismecenter Vest

Autismecenter Vest
- en del af Langvadbjerg Fonden

Autisme STU – formål og indhold

Autisme STU er for unge i alderen 16 – 25 år med Autisme Spektrum Forstyrrelse (ASF) eller unge, der profiterer af en autisfefaglig pædagogisk tilgang med høj grad af forudsigelighed, tydelig struktur og genkendelighed.

STU-forløbet tilrettelægges og gennemføres med *Lov om Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse* som overordnet ramme (se uddybende om lovgivningen s. 7)

Formål

Det overordnede formål med det 3-årige uddannelsesforløb hos Autismecenter Vest er, at den enkelte unge opnår *personlige, sociale og faglige kompetencer* til at deltage så selvstændigt og aktivt i voksenlivet som muligt.

Den unge bliver introduceret til flere former for erhverv og/eller uddannelse og tilegner sig så vidt mulig kompetencer til en vis grad af beskæftigelse/erhvervsarbejde eller videreuddannelse.

Autisme STU skal med afsæt i individuelle behov give den unge tilknytning til et ungdomsmiljø, hvor der kan gøres nye sociale erfaringer. Den unge støttes i at udvikle færdigheder til at indgå i sociale sammenhænge og få et så aktivt og selvstændigt fritidsliv som muligt.

Målgruppen er:

Moderat fungerende unge

- Har varierende funktionsniveau – kan fx være i forhold til praktiske opgaver
- Sproget kan være begrænset både impressivt og ekspressivt
- Har varierende skolefærdigheder – typisk under 5. klassetrin
- Har behov for støtte til de faglige gøremål i større eller mindre grad

Normalt begavede unge

- Kan have flere komorbide lidelser: fx ADHD, OCD og angst, hvilket gør det svært at håndtere hverdagen
- Næsten kan klare de daglige, praktiske gøremål, men har brug for professionel støtte til planlægning samt indlæring af færdigheder
- Næsten fungerer som andre unge, men med større sociale og adfærdsmæssige vanskeligheder og udfordringer

Autisme STU tilbyder en autismespecifik og individuel tilrettelagt undervisning med høj faglighed.

Vi vægter i høj grad udviklingen af den unges selvforståelse og støtter op om afklaring i forhold til uddannelse og/eller beskæftigelse efter endt STU-forløb.

I tiden i Autisme STU bevæger eleven sig fra primært at lade andre tage ansvaret for sig i mange henseender, til selv at stille krav til- og tage ansvar for eget liv.

Indhold og hovedområder

Autisme STU har defineret en række overordnede områder, som skal indgå i undervisningen. Områderne indeholder temaer/fag, som sammensættes individuelt til den enkelte elev. De fire hovedområder i uddannelsen er:

- Fag
- Livsfærdigheder
- Sundhed og Motion
- Uddannelse og Beskæftigelse.

Indholdet i undervisningen inden for de fire hovedområder vil i flere tilfælde være integreret. F.eks. fagområdet trafiktræning, som er indeholdt i hovedområdet Livsfærdigheder, men som også kan indgå som en del af hovedområdet Uddannelse og Beskæftigelse, hvis den unge træner selvtransport til praktikstedet.

Undervisning med individuelt fokus

Undervisningen er målrettet den enkelte ud fra den langsigtede målsætning i Forløbsplanen, fastsat af Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU).

De unge sidder i et afskærmet miljø, som tager hensyn til deres individuelle behov. Den daglige undervisning veksler mellem individuel og fælles undervisning.

Det er vigtigt, at de unge føler sig som en del af et fællesskab, hvor der er plads til forskellighed. Fælles ekskursioner danner bl.a. grundlag for fælles diskussioner og undervisning. De unge erfarer, at de kan lære af hinanden og ikke kun af underviserne. Det er med udgangspunkt heri, at Læseplanen for den 3-årige uddannelse er udarbejdet og danner grundlag for den enkelte unges STU-forløb. Det er individuelt, hvorvidt alle dele eller kun dele af Læseplanen indgår i undervisningen for den enkelte elev.

Indholdet i den enkelte unges hverdag tilrettelægges ud fra individuelle mål, som beskrives, så de bliver:

- S**   *Specifikke:* alle er klar over, hvad der refereres til, og hvad målet vedrører.
- M**   *Målbare:* målet skal formuleres, så der løbende kan følges op og indsatsens resultater vurderes imod slutmål.
- A**   *Attraktive:* målet skal være vigtigt, interessant og relevant for eleven.
- R**   *Realistiske:* målene skal give mening og forekomme sandsynlige at indfri.
- T**   *Tidsbestemte:* det skal være klart, hvor lang tid man ønsker at arbejde på at nå et mål.
- E**   *Evaluerbare:* det gøres klart, hvornår og hvordan man ønsker at følge op på sine mål.

---

*Retfærdighed er IKKE, at alle får det samme,
men at alle får det, de har brug for!*

Selvstændighed leder til øget livskvalitet

Eleverne udfordres kontinuerligt, så de med trygheden i, at vi står bag dem og passer på, tør kaste sig ud i nye, uvante situationer. Resultatet bliver, at de unge er i stand til at håndtere udfordringer, løse opgaver og opnå mål, der tidligere kunne opfattes som værende uoverskuelige og uopnåelige.

Vi har selvstændigheden i fokus og lægger vægt på, at *alle skal blive så selvstændige som muligt*.

Hverdagen i Autisme STU

Vi lægger vægt på at skabe en hverdag i rolige omgivelser, i overskuelige rammer og med høj grad af forudsigelighed. Der er fokus på den enkeltes individuelle behov og trivsel.

Autisme STU har løbende optag, ligesom det er muligt at komme i et gratis praktikforløb af max. én uges varighed forud for bevilling af STU-forløb. Der kan indgås aftale om at leje en bolig med § 85 bostøtte gennem Autismecenter Vest.

Samarbejde

Samarbejde med forældre og evt. bosteder er en vigtig del af STU-forløbet, også når den unge er over 18 år. STU-forløbet indledes med et 12-ugers afklaringsforløb.

Der skal udarbejdes en 12-ugers afklaringsbeskrivelse for alle elever i Autisme STU, og der afholdes som udgangspunkt altid 12-ugers afklaringsmøde med den unge, STU-vejleder samt evt. forældre/bosted.

Desuden udarbejdes der som udgangspunkt en status i Forløbsplanen hver 3. måned, som danner grundlag for undervisningen og bruges i forbindelse med statusmøder med STU-vejleder.

STU-vejlederen fastsætter langsigtede mål for den personlige, sociale og faglige uddannelsesdel. Dertil kommer langsigtede mål, der sigter mod uddannelse/forsørgelse efter afsluttet STU. Ud fra de langsigtede mål fastsættes delmål sammen med den unge.

Ungdomsliv og fællesskab i et lærerigt miljø

En god uddannelse giver bedre muligheder, uanset hvem man er, og hvilke forudsætninger man har.

Højt specialiseret personale skræddersyr et uddannelsesforløb, der giver de bedste forudsætninger for en positiv udvikling med øget livskvalitet.

Selvstændighed, socialt fællesskab og en målrettet plan mod beskæftigelse/forsørgelse, er en vigtig del af et forløb i Autisme STU. Vi har fokus på at skabe et indholdsrigt uddannelsesforløb, så den enkelte opnår øget selvindsigt og færdigheder gennem tilegnelse af hensigtsmæssige mestringsstrategier og nye handlemønstre. Jo bedre den unge lærer at forstå sig selv, desto mere overskud er der til at arbejde med sociale kontekster. I Autisme STU tager vi de nødvendige hensyn og guider den enkelte med afsæt i individuelle behov. Derved øges mulighederne for at deltage i ungdomslivet og navigere i sociale sammenhænge.

Udslusning

I løbet af det tredje og sidste STU-år målrettes afklaringen af den unges fremtidige beskæftigelse i tæt samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning (STU-vejlederen). Der afsluttes med et udslusningsmøde, hvor relevante myndighedspersoner bringes i spil for at etablere en god overgang fra STU til fremtidig uddannelse eller beskæftigelse.

Ved STU-forløbets afslutning udstedes et Kompetencebevis med beskrivelse af de opnåede kompetencer jf. LBK nr. 610 § 9. Kompetencebeviset indeholder en vurdering af den unges opfyldelse af målene for hele uddannelsen samt de enkelte dele. Kompetencebeviset overrækkes sammen med kursusbeviser ved en højtidelighed i Autisme STU.

Lov om Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse

LBK nr. 610 af 28. maj 2019 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov henvender sig til unge med særlige behov, der ikke kan gennemføre en anden ungdomsuddannelse. Loven trådte i kraft den 1. august 2007 og medfører, at unge med særlige behov har et retskrav på en 3-årig ungdomsuddannelse, efter at de har afsluttet grundskolen, uanset hvor i landet de har bopæl.

Formålet med ungdomsuddannelsen er, at unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse. Ungdomsuddannelsen retter sig mod unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse. Kommunalbestyrelsen sikrer, at unge med særlige behov orienteres om uddannelsesstilbuddet efter denne lov.

Ungdomsuddannelsen skal udgøre en ny start i den unges liv, hvor muligheder og færdigheder afprøves.

Ungdomsuddannelsen skal desuden give den unge tilknytning til et ungdomsmiljø, hvor der kan gøres nye sociale erfaringer.

Ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov er et uddannelsesforløb beskrevet i en Forløbsplan. Ungdomsuddannelsen er et supplement eller en forberedelse til andre uddannelser og/eller beskæftigelse.

Ungdomsuddannelsen er ikke blot en videreførelse af undervisningen i folkeskolen. Det er en egentlig ungdomsuddannelse - et springbræt til voksentilværelsen. Ungdomsuddannelsen skal i videst muligt omfang tilrettelægges under hensyn til den enkelte unges kvalifikationer, modenhed og interesser. Ungdomsuddannelsen skal udgøre et planlagt og koordineret forløb.

Ungdomsuddannelsen indledes med et afklaringsforløb på ca. 12 uger, der skal afdække den unges ønsker og muligheder, herunder fremtidig uddannelse og beskæftigelse. Autisme STU udarbejder en status efter de første ca. 10 uger og inviterer til et 12-ugers møde. I forbindelse med afklaringsforløbet fastsættes mål for den unges STU-forløb.

Ungdommens Uddannelsesvejledning justerer Forløbsplanen efter behov og mindst én gang årligt. I praksis sker dette med udgangspunkt i statusskrivelser, som Autisme STU løbende udarbejder i Forløbsplanen.

Ungdomsuddannelsen skal planlægges individuelt ud fra deltagernes forudsætninger, behov og interesser.

Ungdomsuddannelsen består af elementer af undervisning og praktiske aktiviteter, herunder praktik i virksomheder og institutioner.

Ungdomsuddannelsen skal indeholde fag og aktiviteter, herunder bo-undervisning der:

1. fremmer den unges personlige udvikling og mulighed for at deltage selvstændigt og aktivt i samfundslivet
2. fremmer den unges evne til at indgå i sociale sammenhænge og til at tage selvstændig og aktiv del i samfundslivet
3. er rettet mod udvikling af kompetencer til brug i uddannelses- eller beskæftigelsessituationer.

Praktik i virksomheder og institutioner skal bidrage til at opfylde målene i Forløbsplanen ved at bibringe den unge:

1. arbejdserfaring og andre erfaringer, der sikrer kvalifikationer, som er relevante på arbejdsmarkedet eller for udvikling af de personlige kompetencer
2. erfaringer med arbejde og samarbejde, der er nødvendige for at opnå en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet og for at deltage i et aktivt voksenliv og
3. indsigt i strukturen og arbejdsforholdene på en arbejdsplads.

Mere uddybende skal Forløbsplanen for ungdomsuddannelse for unge med særlige behov omfatte følgende:

En almindelig del, der retter sig mod den unges personlige og sociale udvikling kombineret med samfundsfag. Der kan heri indgå fag, som udvikler den unges kommunikation, viden og indsigt i samfundsforhold, bo-undervisning, selvstændig livsførelse, husholdning, økonomi og kendskab til offentlige tilbud samt anvendelse af hjælpemidler i forbindelse med uddannelse.

En specifik målrettet del, der skal støtte udviklingen af den unges interesser og evner samt særlige færdigheder. Der kan heri indgå fag, som støtter den unges fritids- og interessebetonede aktiviteter. Der kan også indgå fag, som forbereder til og giver træning i beskæftigelsesmæssige aktiviteter, herunder virksomhedsbesøg, undervisning i arbejdsmarkedsforhold og forberedelse og træning med henblik på praktik i virksomheder og institutioner.

Praktik i virksomheder og institutioner, der bidrager til at opfylde målene i Forløbsplanen, og hvor den unge i praksis får mulighed for at afprøve tilknytning til arbejdsmarkedet.

Ungdomsuddannelsen er en ramme for et planlagt og koordineret forløb med delmål undervejs og en samlet målsætning. Målsætningen skal være så konkret, at det vil være muligt at vurdere og evaluere, om der sker en udvikling.

Uddannelsen opstiller ikke bestemte krav til færdigheder, der skal opnås, eller prøver der skal bestås. Der skal være tale om et sammenhængende individuelt sammensat uddannelsesforløb, hvor den unges kompetencer udvikles og nye opnås.

Disse kompetencer omfatter faglige og almene færdigheder, personlige og sociale færdigheder, samfundsmæssig indsigt og viden, selvstændig livsførelse og særlige interessefelter samt praktiske færdigheder og kompetencer til brug i uddannelses- eller beskæftigelsessituationer.

Ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov er et planlagt og koordineret uddannelsesforløb beskrevet i en Forløbsplan, hvor der sigtes mod progression i den enkelte unges udvikling og et ensartet undervisningstilbud gennem hele uddannelsens forløb.

Den unge skal minimum tilbydes 840 timer pr. år á 60 minutter.

Hvis den unge ikke kan deltage i 840 timer, skal det i samarbejde med den unge, UU-vejledere og evt. forældre vurderes, om den unge er uddannelsesparat, eller om den unges STU-forløb skal sættes på pause eller stoppes, hvis vedkommende er i gang med forløbet. Ungdomsuddannelsen skal færdiggøres senest 5 år efter, at den er påbegyndt jf. § 2, stk. 4. Den enkelte unges fremmøde registreres, så der løbende kan ske en vurdering af den unges mødestabilitet.

Lovgivning, bekendtgørelser og vejledninger kan bl.a. findes på Undervisningsministeriets hjemmeside:

<https://www.uvm.dk/saerligt-tilrettelagt-ungdomsuddannelse/love--regler-og-aftaler/love-og-regler>